

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 235/03-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2003 predbežne prerokoval sťažnosti R. H., bytom S., Ľ. H., bytom V., a P. L., bytom V., zastúpených advokátom JUDr. M. L., Advokátska kancelária, M., ktorými namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd zaručených čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Košice sp. zn. ČVS: KUJP-72/OVVK-2002 z 18. decembra 2002 o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach sp. zn. 1 Kv 89/02 z 20. decembra 2002, ako aj porušenie svojich základných práv a slobôd zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 7 Ntv 152/02 z 21. decembra 2002 a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 To 456/02-62 z 9. januára 2003 o vzatí do väzby, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti R. H., Ľ. H. a P. L. vo veci namietaného porušenia základných práv a slobôd zaručených čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Košice sp. zn. ČVS: KUJP-72/OVVK-2002 z 18. decembra 2002 o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach sp. zn. 1 Kv 89/02 z 20. decembra 2002 o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

2. Sťažnosti R. H., Ľ. H. a P. L. vo veci namietaného porušenia základných práv a slobôd zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 7 Ntv 152/02 z 21. decembra 2002 a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 To 456/02-62 z 9. januára 2003 o vzatí do väzby o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 17. februára 2003 doručené sťažnosti R. H., bytom S., Ľ. H., bytom V., a P. L., bytom V. (ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. L., Advokátska kancelária, M., ktorými namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Košice (ďalej len „krajský úrad justičnej polície“) sp. zn. ČVS: KUJP-72/OVVK-2002 z 18. decembra 2002, uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. 1 Kv 89/02 z 20. decembra 2002, uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 Ntv 152/02 z 21. decembra 2002 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 To 456/02-62 z 9. januára 2003.

Sťažovatelia uviedli, že uznesením vyšetrovateľa krajského úradu justičnej polície sp. zn. ČVS: KUJP-72/OVVK-2002 z 18. decembra 2002 bolo proti nim začaté trestné stíhanie vznesením obvinenia podľa § 160 ods. 1 a § 163 ods. 1 Trestného poriadku pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona v podstate na tom skutkovom základe, že boli členmi zločineckej skupiny najmenej 7 osôb, ktoré na území Slovenskej republiky po predchádzajúcej dohode plánovane a organizovane za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov páchali trestnú činnosť pokračujúceho trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej

hranice, a to tak, že od svojho vzniku až doposiaľ najmenej v 10 prípadoch zorganizovali nelegálne prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky s Ukrajinou emigrantov z ázijských krajín s cieľom previesť ich do západnej Európy, pričom mali zabezpečovať samotnú prepravu emigrantov, za čo mala zločinecká skupina získať najmenej 1 000 000 Sk.

Uznesením krajskej prokuratúry sp. zn. 1 Kv 89/02 z 20. decembra 2002 bola zamietnutá ich sťažnosť, ktorú podali proti vyššie citovanému uzneseniu vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania, s odôvodnením, že z informačno-technických prostriedkov a z prostriedkov operatívno-pátracej činnosti vyplýva dostatočný záver, že spáchali trestné činy, ktoré sú im kladené za vinu.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Ntv 152/02 z 21. decembra 2002 boli vzatí do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku s odôvodnením, že vzhľadom na obsah výpovedí obvinených, ako aj obsah pripojeného spisového materiálu, ktorého časť je utajená, súd akceptoval väzobné dôvody podľa návrhu krajského prokurátora.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 456/02 z 9. januára 2003 boli ich sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietnuté s odôvodnením, že sú splnené aj formálne a materiálne podmienky pre vzatie do väzby. Podľa záverov krajského súdu dôvody kolúznej väzby spočívajú v tom, že charakter stíhanej trestnej činnosti a zapojenie ďalších neidentifikovaných osôb, ktoré neboli vypočuté v spojení s aktivitou obvinených, dáva reálny predpoklad existencie tohto väzobného dôvodu. Dôvody preventívnej väzby podľa záverov odvolacieho súdu spočívajú v doteraz nazhromaždených dôkazoch odôvodňujúcich dôvodné podozrenie z páchania trestnej činnosti dlhší čas.

Sťažovatelia ako dôkaz predložili všetky štyri citované rozhodnutia.

Uzneseniu vyšetrovateľa krajského úradu justičnej polície, ako aj krajskej prokuratúry o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia sťažovatelia vytýkajú neurčitosť, nejasnosť, nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Uznesenie vyšetrovateľa neobsahuje taký popis skutku, ako sa vyžaduje, neobsahuje konkrétny čas údajného založenia a trvania zločineckej skupiny a neobsahuje ani ďalšie

konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že takáto zločinecká skupina existovala. Takto formulovaný skutok, ako je v uvedenom uznesení vyšetrovateľa, nespĺňa kritérium nezameniteľnosti s iným prípadným skutkom a veľmi sporná je otázka totožnosti skutku pre prípad ďalšieho postupu v konaní, napr. pri podaní obžaloby.

Z takto formulovaného skutku vôbec nie je zrejmé, ako mala údajná zločinecká skupina vzniknúť, kedy mala byť založená a ako dlho mala pôsobiť. Formulácia „najmenej v 10 prípadoch“ je taktiež nekonkrétna a vyvstáva nezodpovedaná otázka, kedy konkrétne, v ktorý deň a v akom čase došlo k tomu-ktorému prípadu nelegálneho prekročenia štátnej hranice.

Ustanovenie § 185 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 89 ods. 27 Trestného zákona hovorí o tom, že zločineckou skupinou sa rozumie zoskupenie najmenej 3 osôb za účelom páchania obzvlášť závažnej trestnej činnosti trvajúce dlhší čas.

Pre naplnenie znakov trestnej činnosti podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona musí byť jednoznačne zrejماً doba trvania zločineckého zoskupenia najmenej 3 osôb. Uznesenie vyšetrovateľa v danej veci tento údaj neobsahuje a uvádza, že zoskupenie vyvíjalo svoju činnosť od svojho vzniku až doposiaľ.

Sťažovatelia ako obvinení majú právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú im kladené za vinu, a navrhovať dôkazy na svoju obranu. Nevedia však, ako uplatnia toto svoje právo, keď nepoznajú konkrétne údaje, ako je čas a miesto spáchania trestného činu.

Všetky tieto vytýkané nedostatky procesného, ako aj hmotnoprávneho charakteru sú podľa sťažovateľov porušením ústavou zaručeného práva, že nikoho nemožno stíhať inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý upravuje zákon, v danom prípade Trestný zákon a Trestný poriadok.

Ani uznesenia oboch súdov podľa názoru sťažovateľov nezodpovedajú ústavným princípom, podľa ktorých sa zaručuje osobná sloboda a väzba ako mimoriadne opatrenie môže byť uvalená iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom.

Trestný poriadok v ustanovení § 67 ods. 1 písm. b) a c) vyžaduje, aby existovali konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že obvinený bude konať tak, ako je

v týchto zákonných ustanoveniach uvedené. Z tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že väzobný dôvod musí spočívať v konkrétnych skutočnostiach, ktoré boli zistené z procesného hľadiska zákonným a správnym postupom.

Napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu o uvalení väzby neobsahujú žiadne konkrétne skutočnosti, okolnosti alebo zistenia, ktoré by mali základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú právne významné pre záver o existencii dôvodov kolúznei a preventívnej väzby.

Prvostupňové rozhodnutie okresného súdu o uvalení väzby vôbec neobsahuje zdôvodnenie v načrtnutom smere, tak ako to vyžaduje zákonná právna úprava. Druhostupňové rozhodnutie krajského súdu je taktiež nekonkrétne, neurčité a neobsahuje žiadnu konkrétnu skutočnosť alebo zistenie, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.

Odkaz na zistenie z použitia informačno-technických prostriedkov a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti, teda odkaz na utajované informácie, nie je náležitým zdôvodnením väzobného dôvodu konkrétnou skutočnosťou.

Dôvod väzby nemôže byť tajný alebo utajovaný a sťažovatelia majú byť oboznámení, v čom spočíva dôvodná obava opodstatňujúca kolúznu a preventívnu väzbu.

Dôvodom väzby nemôže byť odmietnutie vypovedať zo strany sťažovateľov.

Dôvodom kolúznei ani preventívnej väzby nemôže byť potreba vykonávania dôkazov výsluchom, navyiac neznámych a neidentifikovaných osôb. Stav v dôkaznej situácii, prípadne potreba vykonávania dôkazov nemôže byť na ujmu sťažovateľov, najmä za stavu, keď existujú údajní ďalší páchatelia trestnej činnosti, ktorých nepoznajú ani orgány činné v trestnom konaní.

Dôkazom tvrdení sťažovateľov o absencii konkrétnych skutočností v napadnutých väzobných rozhodnutiach je aj fakt, že v uznesení krajského súdu č. k. 5 To 456/02-62 na str. 4 v poslednom odseku je použitá formulácia „dáva reálny predpoklad“, že všetci obvinení by mali konať spôsobom uvedeným podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. To je podľa názoru sťažovateľov dôkazom, že súd pri rozhodovaní o väzbe vychádzal len z predpokladov alebo domnienok a nezisťoval konkrétne skutočnosti, ktoré sú zákonnými dôvodmi pre vzatie do väzby.

Vzhľadom na vyššie uvedené sú sťažovatelia toho názoru, že citovanými rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní boli porušené ich ústavné práva uvedené v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„Uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ Košice ČVS: KÚJP 72/OVVK-2002 z 18. 12. 2002 o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. a nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. a uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1 Kv 89/02 z 20. 12. 2002 bolo porušené ústavné právo sťažovateľa ... zakotvené v čl. 17 ods. 1, 2 Ústavy SR.

Uznesením Okresného súdu Košice I. č. k. 7 Ntv 152/02 z 21. 12. 2002 a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 To 456/02-62 z 9. 1. 2003 o vzatí do väzby podľa § 68 ods. 1 Tr. por. z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. bolo porušené ústavné právo sťažovateľa ... zakotvené v čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy SR.

Podľa čl. 56 ods. 2 zák. č. 38/93 Z. z. Ústavný súd SR zrušuje:

- Uznesenie vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ Košice ČVS: KÚJP 72/OVVK-2002 z 18. 12. 2002
- Uznesenie Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1 Kv 89/02 z 20. 12. 2002
- Uznesenie Okresného súdu Košice I. č. k. 7 Ntv 152/02 z 21. 12. 2002
- Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 To 456/02-62 z 9. 1. 2003.“

Na základe výzvy ústavného súdu právny zástupca sťažovateľov 28. augusta 2003 predložil kópiu odôvodnenia sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 7 Ntv 152/02 o vzatí do väzby, ako aj kópiu zápisnice o výsluchoch sťažovateľov vyšetrovateľom krajského úradu justičnej polície, pretože do tejto zápisnice zahlásil aj sťažnosť.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z argumentácie, ktorou sťažovatelia odôvodnili svoju sťažnosť, vyplýva, že porušenie svojho základného práva a slobody zaručených čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy zdôvodňujú najmä neurčitosťou, nejasnosťou, nezrozumiteľnosťou a nepreskúmateľnosťou uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, ako aj uznesenia o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. S týmito procesnými nedostatkami spájajú porušenie ústavného práva na osobnú slobodu.

Uznesením krajského úradu justičnej polície sp. zn. ČVS: KUJP-72/OVVK-2002 z 18. decembra 2002 bolo podľa ustanovenia § 160 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie sťažovateľom a ďalším štyrom osobám pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171 ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že L. H. najneskôr v priebehu roku 2002 zosnoval zoskupenie najmenej siedmich osôb, ktoré na území Košického a Prešovského kraja, ako aj na ostatnom území Slovenskej republiky po predchádzajúcej dohode plánovane a organizovane za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov páchali trestnú činnosť pozostávajúcu z pokračujúceho trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona, a to tak, že od svojho vzniku až doposiaľ v najmenej 10 prípadoch zorganizovali nelegálne prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky z územia Ukrajiny emigrantov z Číny, Vietnamu a iných krajín ázijského kontinentu, pričom zabezpečovali prepravcov, pričom R. H. a P. L. zabezpečovali samotnú prepravu emigrantov, za čo získali prospech najmenej 1 000 000 Sk a npor. P. P., starší inšpektor OO PZ Sobrance, ppráp. P. R., starší inšpektor OO PZ Sobrance a práp. M. H., starší inšpektor Oddelenia hraničnej kontroly PZ Petrovce, poskytovali obvinenému L. H. informácie o bezpečnostných policajných akciách na hranici Slovenskej republiky a Ukrajiny a pri výkone služby umožnili vozidlám prevážajúcim nelegálnych emigrantov pokračovanie v ceste, aj keď mali vedomosť, že takéto osoby sa v týchto vozidlách nachádzajú.

Vyšetrovateľ v odôvodnení uviedol dôkazy, ktoré nasvedčujú, že skutok sa stal tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia, pričom zdôvodnil aj použitie právnej kvalifikácie trestných činov sťažovateľov.

Vo veci je potrebné podotknúť, že voči tomuto rozhodnutiu nie je daná právomoc ústavného súdu na jeho preskúmanie. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustný

riadny opravný prostriedok, ktorý aj sťažovatelia využili a podali sťažnosť, o ktorej aj krajský prokurátor v Košiciach rozhodol.

Záruka procesného hľadiska, že nikoho nemožno stíhať inak ako z dôvodov a spôsobom predvídaným zákonom, nebola podľa názoru ústavného súdu porušená.

Sťažovateľom bolo vznesené obvinenie, proti ktorému ihneď podali do zápisnice o výsluchu obvineného sťažnosť, ktorú zdôvodnili odlišne ako pred ústavným súdom, keď uviedli, že proti uzneseniu podávajú sťažnosť, lebo toto sa nezakladá na pravde. Zároveň je potrebné podotknúť, že sťažovatelia využili svoje zákonné právo vo veci nevypovedať. Výsluch sa konal v prítomnosti nimi zvoleného zástupcu. Krajský prokurátor sa náležite vysporiadal s tvrdením sťažovateľov a zabezpečené dôkazy pokladal za dostatočné na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V danom prípade je takýmto osobitným predpisom Trestný poriadok, ktorý umožnil sťažovateľom podať opravný prostriedok, v ktorom mohli namietať vady uznesenia, ktoré podľa ich názoru sú až vadami, ktoré porušujú ich ústavné práva.

Ústavný súd sa nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského prokurátora v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Samotná skutočnosť, že sťažovatelia sa nestotožňujú so závermi krajského prokurátora, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušovaní základného práva sťažovateľov na osobnú slobodu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným

postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98).

Inými slovami, ak sťažovateľ namietne také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 70/99).

Sťažovatelia namietajú nesplnenie zákonných náležitostí uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, z čoho odvodzujú porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj rozhodnutia krajskej prokuratúry o ich sťažnosti proti tomuto uzneseniu. V podanej sťažnosti uviedli iné dôvody, ako uvádzajú v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Tieto okolnosti neboli známe ani vyšetrovateľovi v čase rozhodovania o vznesení obvinenia, ani krajskému prokurátorovi v čase rozhodovania o sťažnosti, a preto sa nimi nemohli náležite v rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti vysporiadať.

Ústavný súd zistil, že nie je daná príčinná súvislosť medzi sťažovateľmi označeným postupom krajskej prokuratúry a nimi namietaným porušením čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy zakotvujúceho zásadu zákonnosti, podľa ktorej nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak ako z dôvodu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon, v danom prípade Trestný poriadok.

Vzhľadom na vyššie uvedené v tejto časti ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Ntv 152/02 z 21. decembra 2002 boli všetci traja sťažovatelia spolu s ďalšími štyrmi osobami vzatí do väzby podľa ustanovenia § 68 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom lehota trvania väzby začala plynúť u každého individuálne podľa začiatku obmedzenia osobnej slobody. Okresný súd uznal za dôvodný návrh krajského prokurátora v Košiciach, ktorý vypočul obvinených a preskúmal pripojený spisový materiál, ako aj pripojenú časť spisového materiálu, ktorá je utajená, a dospel k záveru o existencii väzobných dôvodov.

Aj na tomto mieste je potrebné uviesť, že ústavný súd nie je odvolacím orgánom vo veci preskúmania uznesenia okresného súdu o vzatí do väzby. Takýmto orgánom aj v zmysle poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy „ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“ je krajský súd.

Sťažovatelia využili riadny opravný prostriedok, ktorý im Trestný poriadok umožňuje, a proti uzneseniu okresného súdu podali sťažnosti. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 To 456/02 z 9. januára 2003 sťažnosti zamietol. Krajský súd sa stotožnil s dôvodmi väzby podľa ustanovenia § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, keď uviedol, že sú splnené formálne podmienky pre vzatie do väzby. Už z doposiaľ zabezpečených dôkazov predložených krajskému súdu v trestnom spise, najmä pokiaľ ide o zistenia vyplývajúce z použitia informačno-technických prostriedkov a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti (§ 89 ods. 2 Trestného poriadku), vyplývajú skutočnosti týkajúce sa aktivity obvinených súvisiacej s dôvodným podozrením, že sú členmi zločineckej skupiny, že budú pre ňu činní, pričom táto bola zameraná na páchanie trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 a ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona. Dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku bol spojený s nutnosťou výsluchu ďalších osôb, ako aj s aktivitami obvinených a ich úzkej koordinácie činnosti tesne pred zadržaním. Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, už zo zhromaždených dôkazov mal krajský súd za preukázané, že obvinení páchali trestnú činnosť po dlhšiu dobu a L. H. aj napriek tomu, že už v minulosti bol súdne trestaný. Tieto skutočnosti krajský súd vyhodnotil ako také, ktoré by v prípade prepustenia na slobodu umožnili pokračovať v trestnej činnosti.

Sťažovatelia namietali aj porušenie svojich základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Ntv 52/02 z 21. decembra 2002 a uznesením krajského súdu č. k. 5 To 456/02-62 z 9. januára 2003 o vzatí do väzby. Ako argumenty uviedli, že neboli dané dôvody väzby, najmä to, že by boli v rozpore s ustanoveniami § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Namietali, že väzobný dôvod musí spočívať v konkrétnych skutočnostiach, ktoré boli získané

z procesného hľadiska zákonným a správnym postupom. Sťažovatelia obom uzneseniam vytýkajú, že neobsahujú žiadne konkrétne skutočnosti, okolnosti alebo zistenia, ktoré by mali základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú právne významné pre záver o existencii dôvodov kolúznej a preventívnej väzby. Odkaz na zistenia z použitia informačno-technických prostriedkov a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti, teda odkaz na utajované informácie, nie je náležitým zdôvodnením väzobného dôvodu, ktorý nemôže byť tajný alebo utajovaný. Dôkazom o ich tvrdeniach je fakt, že uznesenie „dáva reálny predpoklad“, že všetci obvinení konali spôsobom uvedeným podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Na základe tohto sa sťažovatelia domnievajú, že súd pri rozhodovaní o väzbe konal len z predpokladov alebo domnienok a nezisťoval konkrétne skutočnosti, ktoré sú zákonnými dôvodmi pre vzatie do väzby.

Sťažovatelia na žiadosť ústavného súdu predložili aj sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby z 27. decembra 2002. V sťažnosti taktiež, ako aj v konaní pred ústavným súdom vytýkajú uzneseniu o vzatí do väzby nekonkrétnosť, ktorej nemožno oponovať konkrétnymi argumentmi.

Z napadnutých uznesení je zrejmé, aké skutočnosti oba súdy uznali za základ svojho rozhodnutia a ustálili z nich dôvod väzby sťažovateľov. Najmä krajský súd sa vysporiadal so všetkými argumentmi sťažnosti a skúmal formálne aj materiálne podmienky sťažovateľov pre ich vzatie do väzby. Oba súdy podali taký výklad väzobných dôvodov, ktoré boli citované v ich rozhodnutiach, že ich uplatnenie vo väzobnej veci sťažovateľov nemožno považovať za arbitrárne ani inak neústavné.

Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovatelia uvádzali v konaní pred ústavným súdom, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybníť právne závery krajského súdu o existencii a relevantnosti uvedených zákonných dôvodov väzby alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné.

Ústavný súd zdôrazňuje, že zistené skutočnosti postačovali na podklad na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia, ako aj pre rozhodnutie o uvalení väzby. S ohľadom na tieto skutočnosti je potom sťažnosť sťažovateľov zjavne neopodstatnená.

Keďže ústavný súd rozhodol o odmietnutí sťažností ako zjavne neopodstatnených, nebolo už potrebné osobitne sa zaoberať návrhom sťažovateľov na zrušenie napadnutých uznesení.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2003